

A polgári törvénykönyv faktoring szerződésre vonatkozó fejezete

A faktoring szerződést a hatályos **2013. évi V. törvény LVIII. fejezete** iktatta be a polgári törvénykönyvbe.

6:405. § [Faktoring szerződés]

Faktoring szerződés alapján a faktor meghatározott pénzösszeg fizetésére, az adós harmadik személlyel szembeni követelésének a faktorra engedményezésére köteles; ha az engedményezett követelés esedékességekor a kötelezett nem teljesít, az adós a kapott összeg visszafizetésére és kamat fizetésére, a faktor a követelés visszaengedményezésére köteles.

6:406. § [Nyilvántartásba-vételi kötelezettség]

A faktor köteles a faktorálás tényét és az adós személyét a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyezni. Nyilvántartásba vétel hiányában a követelés az engedményezés ellenére nem száll át a faktorra, és a faktort a követelésen olyan jogok illetik meg, mint azt a zálogjogosultat, akinek a követelésen alapított zálogjogát nem jegyezték be a hitelbiztosítéki nyilvántartásba.

6:407. § [A szerződés felmondása]

(1) A faktor jogosult a szerződést felmondani, ha

- a) az adós a fizetőképességére és az átruházott követelés jogi helyzetére vonatkozó vizsgálatot akadályozza;
- b) az adós vagyoni helyzetének lényeges romlása vagy a fedezet elvonására irányuló magatartása veszélyezteti megtérítési kötelezettségének a teljesítését;
- c) az átruházott követelés kötelezettjének vagyoni helyzete oly mértékben romlik, hogy az veszélyezteti a követelés teljesítését.

(2) A szerződés felmondása esetén az adós köteles a faktor által fizetett összeget és kamatot megfizetni a faktornak, a faktor pedig köteles a követelést visszaengedményezni az adósra.

(3) Több követelés átruházása esetén a faktor jogosult egyes követelések tekintetében felmondani a szerződést.

6:408. § [A kölcsönszerződés szabályainak megfelelő alkalmazása]

A szerződésre egyebekben a kölcsön kifizetésének megtagadására, a kölcsönösszeg igénybevételeének elmaradására és a kölcsön rendelkezésre tartására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

27. 2. A faktoring szerződés tartalma

6:405. § [Faktoring szerződés]

Faktoring szerződés alapján a faktor meghatározott pénzösszeg fizetésére, az adós harmadik személlyel szembeni követelésének a faktorra engedményezésére köteles; ha az engedményezett követelés esedékességekor a kötelezett nem teljesít, az adós a kapott összeg visszafizetésére és kamat fizetésére, a faktor a követelés visszaengedményezésére köteles.

27. 2. 1. A faktoring szerződés célja

A jogalkotó a le nem járt követelések faktorálása tekintetében az ügylet jellegadó ismérvének a finanszírozási célt tekinti abból kifolyólag, hogy az átruházó az engedményezés során azt feltételezi, hogy a követelés kötelezettje az esedékességkor teljesíteni fog. A faktorálásra tehát nem a nemfizetés kockázatának elkerülése érdekében kerül sor, hanem azért, mert a követelés átruházója számára finanszírozási problémát okoz az adott esetben hosszabb fizetési határidő. Ez a jellegadó sajátossága a faktoringot a kölcsönszerződéshez teszi hasonlatossá.

A Ptk.6:405.§-a alapján tehát a faktor meghatározott pénzösszeg fizetésére, az adós pedig harmadik személlyel szembeni követelésének a faktora engedményezésére köteles, ha az engedményezett követelés esedékességekor a kötelezett nem teljesít.

27. 2. 2. A faktor visszkereseti joga

A Ptk. a tartalmi megfogalmazásból kitűnőleg a visszkeresetes faktoringot tekinti főszabálynak, a- hol a faktor a kötelezettnek az esedékességkor történő nem teljesítése esetén azonnal érvényesítheti visszkereseti jogát. Ebben a Ptk.-ban szabályozott modellben a faktort nem terheli a del credere felelősség, ezért az adós fizetéképtelensége esetén a jogosultnak vissza kell fizetnie a faktor által megfizetett összeget, és a felek által megállapított kamatát. A faktor nem nyújt védelmet az adós késedelme, vagy nem teljesítése esetére, ennek alapján a követelés behajtására sem köteles. Az adós visszafizetési kötelezettsége azonnali, semmiféle sortartási kifogást nem érvényesíthet, kivéve, ha ebben a felek előzetesen megállapodtak. A Ptk. szabályozása azonban diszpozitív, ettől a felek közös megállapodásukban eltérhetnek.

27. 2. 3. A faktordíj

A faktoring szerződés alapján a faktor a szerződésben meghatározott összeget köteles megfizetni az adósnak oly módon, hogy a követelést a faktor leszámítolja az engedményezett követelés esedékességig hátralévő időre eső kamat mértékével, és – amennyiben a felek ebben még megállapodtak – a követelés behajtásának a kockázatával, valamint az ügylethez kapcsolódó egyes költségekkel.

A faktorálás az ügylet sajátossága miatt mindig visszterhesen, ellenérték fejében történik. A faktordíj több elemből áll, ez biztosítja a faktor ügyleti nyereségét, amelyek egy része a hitelszerződések elemei közül, mások a faktoring szerződés miatt kerülnek a szerződésbe. A faktordíj ezért magába foglalja a faktorálás valamennyi költségét, valamint azt a kamatot, amely a megelőlegezett összeg után fizetendő. E körbe tartozhat – amennyiben a felek így állapotodnak meg – az átvállalt követelés behajtási kockázata alapján számított átalányösszeg is. A faktor díjának megállapítása az adós határidőben történő teljesítéséig irányadó, nem teljesítés vagy késedelmes teljesítés esetén ugyanis a szerződésszegés esetére megállapított jogkövetkezmények alkalmazandóak.

27. 2. 4. A szerződés alanyai

A faktoring szerződés a faktor és az adós között jön létre, az ügylet azonban ténylegesen három-pólusú, hiszen érinti az adós és a harmadik személy közötti (kötelezett) jogviszonyt is. A Ptk. az ügylet szereplőit definiálja, s e körben az ügylet inkább a kölcsönszerződéshez, mint az engedményezéshez hasonlít.

27. 2.5. A faktoring szerződés tárgya

A faktoring ügyletek jellemzően hosszú távon fennálló gazdasági kapcsolatot alapoznak meg, ezért a faktoring szerződések inkább keretjelleűek. A szerződés tárgyának meghatározásakor alapvetően a keretjelleű általános meghatározás szerepel és olyan felsorolások, feltételek kerülnek rögzítésre, amelyek alkalmasak a követelések azonosításához. Faktorálni csak létező, fennálló jogviszonyból származó követelést lehet. A jogviszonyok köre tekintetében a jogalkalmazó nem tett korlátozó rendelkezést, tehát akár kárkötelemből eredő követelés is engedményezhető.

Feltétele azonban a faktoring szerződésnek is, hogy ha még nem jött létre a faktorált követelés, lényeges elemei tekintetében akkor is olyan pontossággal meghatározható kell, hogy legyen, hogy utóbb annak azonossága tekintetében kétség vagy bizonytalanság ne merüljön fel a Ptk. 6:194.§ (1) illetve (2) bekezdése alapján. Amennyiben a szerződés megkötésekor a követelés már nem létezett, tehát a jogviszony megszűnt, akkor a faktorálási szerződés, mint lehetetlen szolgáltatásra irányuló megállapodás semmis a Ptk.6:107.§ (1) bekezdése szerint. Az új Ptk. kógens rendelkezése szerint –a régi Ptk.-val összhangban – nem lehet engedményezés tárgya a személyhez kötött követelés a 6:194.§ (3) bekezdése alapján. A faktoráláshoz az átruházott követelés kötelezettjének hozzájárulása nem szükséges, tekintettel arra, hogy az a kötelezett szerződéses helyzetére semmilyen kihatással nincsen.

Forrás: http://jogarchiv.hu/birosag/ptk9/lecke25_lap1.html